

РЕЦЕНЗІЯ

**на дисертаційну роботу Іцзяна ГО на тему «Тенденції розвитку
вищої музично-педагогічної освіти в Китайській Народній Республіці»,
подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії
у галузізнань 01 Освіта/Педагогіка
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки**

Актуальність дисертаційної роботи зумовлена сучасними процесами гуманізації, інтеграції, вивчення і впровадження зарубіжного досвіду, які характеризують сьогодні поступ освітніх систем більшості країн світу, Китайської Народної Республіки та України, зокрема.

Ретроспективний погляд на історію становлення й розвитку систем освіти наших двох країн відкриє багато схожих рис, процесів, тенденцій. Колись, на зорі становлення нової держави, Китайська Народна Республіка у розвитку своєї освіти копіювала СРСР. Пізніше, після подолання руйнівних наслідків Культурної революції, Китай обрав шлях відкритості світу, модернізації, майбутньому. В результаті сьогодні КНР є однією з найпотужніших економік світу, що прагне нарощувати свій авторитет у міжнародному співтоваристві, з-поміж іншого, застосуючи «м'яку силу» – культуру і мистецтво, що майже завжди, упродовж багатьох тисячоліть, були для китайського народу джерелом духовної сили і натхнення.

Сьогодні керівництво китайської держави надає надзвичайно багато уваги естетичному вихованню молодого покоління і мистецькій освіті як його основі. Залучення до спілкування з мистецтвом вважається найкращим способом виховання найкращих людських якостей населення, зокрема ініціативності, креативності, відповідальності, так необхідних у реаліях XXI століття. Тому проблема підготовки мистецько-педагогічних, музично-педагогічних кадрів, покликаних реалізувати мистецьку освіту і виконувати плани й настанови керівництва країни в освітньо-виховній царині, є надзвичайно актуальною.

Водночас Україні теж цікавий досвід різних країн щодо розбудови музично-педагогічної освіти, адже сьогодні вчителі музичного мистецтва мають втілювати в життя концепцію Нової української школи з її ідеями інтеграції. Тому вітчизняна система музично-педагогічної освіти має вивчати, критично осмислювати і творчо використовувати відповідний досвід Китайської Народної Республіки.

Зв'язок з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконувалася в межах комплексних програм науково-дослідної роботи кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди «Підвищення ефективності педагогічного процесу в середніх загальноосвітніх і вищих навчальних закладах» (№ 0115U005821 від 23.12.2015 р.), пізніше – кафедри освітології та інноваційної педагогіки «Наукові основи і навчально-методичний супровід педагогічного процесу в закладах освіти: історико-педагогічний, компаративний та прогностичний аспекти» (№ 0121U107474 від 22.01.2021 р.)

Наукова новизна дисертації визначається тим, що в ній *вперше* з системних позицій: обґрунтовано тенденції розвитку вищої музично-педагогічної освіти в КНР, а саме 1) збереження пріоритетності соціалістичної ідеології з китайською специфікою для нової ери; 2) опора на моральне виховання як ядро цілісного, всебічного розвитку особистості; 3) розвиток державно-громадської системи забезпечення якості вищої музично-педагогічної освіти; 4) диверсифікація моделей здобуття музично-педагогічної освіти; 5) інтернаціоналізація вищої музично-педагогічної освіти зі збереженням китайської специфіки; надано характеристику трьох моделей музично-педагогічної освіти, які реалізуються у різних типах закладів вищої освіти – консерваторіях, педагогічних та багатoproфільних університетах; визначено напрями, за якими досвід китайської системи вищої музично-педагогічної освіти може бути за критичного осмислення творчо використаний педагогічною освітою України. До таких напрямів дисертантом на основі узагальнення результатів усього дослідження віднесено:

1) розроблення інтегрованих міждисциплінарних курсів; 2) організацію різних видів практик майбутніх учителів музичного мистецтва; 3) розроблення навчальних дисциплін на традиціях регіональної музичної культури; 4) інтеграцію до змісту освітніх програм музично-педагогічної спрямованості найкращих зарубіжних систем музичного виховання при збереженні національної специфіки; 5) широку цифровізацію вищої музично-педагогічної освіти. Із знятом ГО уточнено періодизацію розвитку вищої музично-педагогічної освіти в КНР і виокремлено в ній 7 етапів.

У результаті проведених наукових пошуків дисертант уводить до наукового обігу в Україні низку навчально-методичних документів: освітні програми музично-педагогічної спрямованості та перекладені українською мовою програми навчальних дисциплін, які є освітніми компонентами цих освітніх програм. Зазначене свідчить про безперечну наукову новизну виконаного дисертантом дослідження. Надані навчально-методичні матеріали, а також основні положення та висновки дисертації можуть бути з успіхом використані в наукових дослідженнях і в освітньому процесі педагогічних вишів України, зокрема в підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва, що говорить про практичну значущість рецензованої роботи.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і достовірність отриманих результатів. Наукові положення, і висновки дисертації, що рецензується, спираються на ґрунтовну джерельну базу, утворену фондами Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г.Короленка, Центральної наукової бібліотеки НАН України імені В.І.Вернадського, бібліотек Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, Інституту Конфуція Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна, Чжецзянської музичної консерваторії (Ханчжоу, КНР), Чжецзянського нормального (педагогічного) університету (Ханчжоу, КНР) та Ханчжоуського нормального (педагогічного) університету (Ханчжоу, КНР); державними документами уряду КНР з проблем освіти, зокрема мистецької; матеріалами мережі Інтернет (офіційні

сайти ЮНЕСКО, Уряду КНР, Міністерства освіти КНР, Центральної музичної консерваторії (Пекін, КНР), Китайської музичної консерваторії (Пекін, КНР), Школи музичної освіти Музичної консерваторії Уханя (Ухань, КНР), Південно-Китайського університету сільського господарства (Гуанжоу, КНР), Нанкінського університету мистецтв (Нанкін, КНР), Школи освіти Університету Мінцзу (КНР), Північно-східного педагогічного університету (Чанчунь, КНР); Електронної мережі вчителів Китаю); працями українських, зарубіжних і китайських авторів (педагогів, мистецтвознавців, істориків, соціологів), які досліджували окремі проблеми історії та сучасного стану мистецької та музично-педагогічної освіти в Китаї. У дослідженні також використано публікації близько 30 періодичних видань Китайської Народної Республіки.

Достовірність отриманих результатів забезпечується комплексом взаємопов'язаних методів теоретичного (загальнонаукові – аналіз, порівняння, зіставлення, узагальнення, синтез, теоретичне моделювання; конкретно-наукові – історико-педагогічний ретроспективний, генетичний, системно-структурний, проблемно-цільовий, порівняльно-педагогічний тощо) та емпіричного (анкетування) дослідження і статистичні методи оброблення та інтерпретації емпіричних даних. Доцільність, обґрунтованість і адекватність обраного комплексу методів предмету і меті дисертаційного дослідження забезпечили достовірність його результатів.

Сполучення ґрунтовної джерельної бази та логічно стрункого методологічного апарату дослідження в комплексі забезпечили обґрунтованість наукових положень, висновків і достовірність отриманих результатів.

Повнота викладення результатів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора. Ретельний аналіз змісту публікацій дисертанта та зіставлення з текстом дисертації свідчить, що в них повною мірою відображено результати проведеного дослідження. Так, передумови становлення музично-педагогічної освіти в КНР та етапи її розвитку (1.1) розкрито в тезах «Передумови започаткування музично-педагогічної освіти в

Китаї» (<https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/10205>), «Підготовка музикантів-педагогів у Китаї наприкінці ХХ століття» (<https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/10202>), «Музична освіта в КНР на помежів'ї ХХ і ХХІ століть» (<https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/10204>), а також «Сучасні напрями розвитку музично-педагогічної освіти в КНР» (<https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/10169>). Аналіз нормативної бази (1.2) здійснено у статті «Нормативна база сучасного естетичного виховання в Китаї» (<https://doi.org/10.34142/2312-1548.2020.55.08>), де дисертант добирав документи для аналізу та обґрунтовував провідні ідеї і положення. Одна з моделей вищої музично-педагогічної освіти (2.1) детально схарактеризована у статті «Нова система підготовки вчителів музики в Китаї: гуманізація, інтеграція, зарубіжний досвід» (<https://doi.org/10.34142/2312-1548.2022.58.15>). Практичний досвід підготовки учителів музичного мистецтва в закладах вищої освіти Китайської Народної Республіки (2.2) висвітлено у статтях «Конструювання та осмислення спеціалізацій музичного виконавства у вищих професійних коледжах (на прикладі Чжецзянського художнього професійного коледжу)» (<https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/10203>) та «Музично-педагогічна освіта в провінції Чжецзян» (<https://doi.org/10.34142/2312-1548.2021.57.10>). Процедура і результати емпіричного дослідження (3.1) детально відображено у статті «8 запитань китайським педагогам-музикантам» (<https://doi.org/10.34142/2312-1548.2021.56.07>). У тезах «Тенденції модернізації музично-педагогічної освіти в сучасному Китаї» (<http://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/5427>) дисертант запропонував їх перелік (3.1) і схарактеризував напрями сучасного розвитку музично-педагогічної освіти в КНР.

Отже, основні теоретичні положенні та результати дисертації достатньо повно відображено в 11 публікаціях, з яких 9 одноосібних: 4 статті у наукових фахових виданнях України, 1 стаття – у провідному фаховому виданні КНР, 6 тез доповідей на конференціях. Особистий внесок дисертанта у працях написаних у співавторстві, схарактеризований чітко.

Висновок: Дисертаційна робота Іцзяна ГО на тему «Тенденції розвитку вищої музично-педагогічної освіти в Китайській Народній Республіці» є самостійним і завершеним науковим дослідженням на правах рукопису, яке виконано здобувачем особисто на актуальну тему з використанням комплексу адекватних теоретичних та емпіричних методів наукового пошуку. Робота характеризується єдністю змісту, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем теоретичних та емпіричних досліджень, які мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, свідчать про особистий внесок здобувача в науку та достатньо повно оприлюднені в наукових працях здобувача. За своєю актуальністю, науковою новизною отриманих результатів, теоретичним і практичним значенням дисертація відповідає спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки та вимогам до оформлення дисертації, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019) та пп. 6, 7 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її автор Іцзян ГО заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Рецензент:

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри східних мов
Харківського національного педагогічного
університету імені Г. С. Сковороди

Любов КАЛАШНИК

На електронний документ накладено: 1 (Один) підписи чи печатки:
На момент друку копії, підписи чи печатки перевірено:
Програмний комплекс: eSign v. 2.3.0;
Засіб кваліфікованого електронного підпису чи печатки: ІІТ Користувач ЦСК-1
Експертний висновок: №05/02/02-1424 від 05.04.2016;
Цілісність даних: не порушена;

Підпис № 1 (реквізити підписувача та дані сертифіката)
Підписувач: КАЛАШНИК ЛЮБОВ СЕРГІЇВНА 2895012604;
Належність до Юридичної особи: ФІЗИЧНА ОСОБА;
Код юридичної особи в ЄДР: 2895012604;
Серійний номер кваліфікованого сертифіката: 248197DDFAB977E5040000002985DF001867BE03;
Видавець кваліфікованого сертифіката: АЦСК АТ КБ «ПРИВАТБАНК»;
Тип носія особистого ключа: Незахищений;
Тип підпису: Удосконалений;
Сертифікат: Кваліфікований;
Час та дата підпису: 14:34 19.10.2023;
Чинний на момент підпису. Підтверджено позначкою часу для підпису від АЦСК (кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг)